

Sygn. akt VI Gz 8/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jerzy P. Naworski (spr.)

Sędziowie: SO Zbigniew Krepski, SO Joanna Rusińska

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2018 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w przyspieszonym postępowaniu układowym dłużnika (...) S.A. w G.

w przedmiocie wniosku wierzyciela (...) Bank (...) S.A. w W. o umorzenie przyspieszonego postępowania układowego

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. akt V GRp 2/17

postanawia

oddalić zażalenie

Jerzy P. Naworski

Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek wierzyciela (...) Bank (...) S.A. w W. o umorzenie przyspieszonego postępowania układowego dłużnika (...) S.A. w G..

Wierzyciel wniosek o umorzenie przyspieszonego postępowania układowego oparł o art. 325 ust. 2 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1574 ze zm., dalej p.r.) wskazując, że jako wierzyciel rzeczowy wszczął postępowania egzekucyjne z nieruchomości należących do dłużnika: położonej w S., opisanej w księdze wieczystej (...), położonej w S., opisanej w księdze wieczystej (...) oraz z udziału 4/14 w nieruchomości położonej w S., opisanej w księdze wieczystej (...). Nadto podkreślił, że Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 09 marca 2017 r. (sygn.. akt XVI GC 692/14) zasądził od dłużnika na rzecz jego rzecz kwotę 4.396.658,44 zł, z ograniczeniem egzekucji do nieruchomości stanowiącej rzeczowe zabezpieczenie wierzytelności położonej w B., opisanej w księdze wieczystej (...) znajdującym się w użytkowaniu wieczystym (...) S.A. w G.. Według wnioskodawcy prowadzenie egzekucji z wyżej wskazanych nieruchomości dłużnika przemawia za tym, iż układ nie zostanie wykonany. Nadzorca Sądowy w piśmie z dnia 18 października 2017 r. uznał, że wniosek nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa i jest przedwczesny. Dłużnik wniósł o oddalenie wniosku zaznaczając, że dochody z nieruchomości dłużnika, z których wierzyciel rzeczowy planuje prowadzić egzekucję ograniczają się od dawna jedynie do możliwości bieżącego opłacania podatku od tych nieruchomości. W związku z marginalnym charakterem wpływów z tytułu czynszów z objętych egzekucją nieruchomości dłużnik posiada środki na koszty utrzymania nieruchomości w zarządzie podczas przewlekłego procesu egzekucji. Opisana przez wierzyciela rzeczowego sytuacja w żaden sposób nie wpłynęła na aktualny ani przyszły stan finansów dłużnika.

Nadmienił, iż od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego powołany nadzorca sądowy wraz z dłużnikiem kierując się celami postępowania, czyli spłatą zobowiązań wszystkich wierzycieli, w tym również wierzyciela rzeczowego, przygotował strategię gospodarczego funkcjonowania dłużnika. Konstrukcja planu restrukturyzacyjnego uwzględniała od początku ewentualny brak zgody wierzyciela zabezpieczonego na objęcie układem oraz ryzyko związane z egzekucją z zabezpieczonego majątku. Podkreślił, że w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego dłużnik uruchomił nową działalność w postaci wynajmu i dzierżawy pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń oraz handlu samochodami. a także zwiększył eksploatację nieruchomości do najmu i dzierżawy spoza majątku dłużnika, eliminując udział w prognozowanych przychodach z majątku zabezpieczonego jako ryzykownego.

Sąd Rejonowy ustalił, że dłużnik powstał w 2012 r. i prowadzi działalność skoncentrowaną na wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi, a także świadczeniem usług wynajmu i dzierżawy maszyn oraz urządzeń. Obecnie dłużnik na bieżąco reguluje swoje wymagalne zobowiązania z tytułu dostaw i usług, a na dzień 27 marca 2017 r. nie posiadał wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Trudności finansowe spowodowane są złożonym przez wierzyciela rzeczowego wnioskiem o ogłoszenie upadłości, które spowodowało spadek zaufania klientów. Zaprezentowany przez nadzorcę sądowego plan restrukturyzacyjny z 13 kwietnia 2017 r. określa przyszłą strategię prowadzenia działalności opartą na wynajmie nieruchomości własnych oraz wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami dzierżawionymi. Jednocześnie dłużnik planuje czerpać zyski ze świadczenia usług doradztwa oraz księgowości dla podmiotów zewnętrznych. W prowadzonej działalności planowane jest uzyskiwanie średniomiesięcznych przychodów na poziomie 56.000,00 zł. Kwota ta obejmuje wyłącznie przychody z obecnie posiadanych lub dzierżawionych nieruchomości i po przeprowadzeniu optymalizacji efektywności wykorzystania poszczególnych obiektów będzie kształtować się następująco: nieruchomości własne – B. 20.000,00 zł, S. 4.000,00 zł; nieruchomości dzierżawione – M. 3.000,00 zł, B. 7.500,00 zł, Ś. 10.500,00 zł, W. 8.000,00 zł, G. 3.000,00 zł. Kolejnym elementem składającym się na przychody spółki jest sprzedaż maszyn i urządzeń stanowiących zapasy. Przychody z tego tytułu planowane są na poziomie 4.000,00 zł. Przewidziano również sytuację w której wnioskodawca przystąpi do licytacji nieruchomości położonych w B. i S.. W takiej sytuacji realizacja propozycji układowych będzie realizowana ze zwiększonych przychodów z innych działalności, czyli usług, które z ostrożności nie zostały ujęte w kalkulacji. Nadto nie jest wykluczone, że obecni akcjonariusze zdecydują się dokapitalizować spółkę. Wypracowana w pierwszym okresie nadwyżka finansowa zostanie zdeponowana na rachunkach i będzie przeznaczona na spłatę wierzycieli. Dłużnik założył finansowanie układu w wyniku uzyskania nadwyżki finansowej w wysokości ok. 257.000,00 zł rocznie poprzez: wzrost przychodów ze sprzedaży produktów i usług o ok. 210.000,00 zł rocznie; spadek kosztów zużycia materiałów i energii o 7.000,00 zł rocznie; zmniejszenie kosztów usług obcych o ok. 22.000,00 zł rocznie i redukcję pozostałych kosztów rodzajowych o 18.000,00 zł. W dniu 07 listopada 2017 r. odbyło się zgromadzenie wierzycieli w przyspieszonym postępowaniu układowym. Postanowieniem z dnia 07 listopada 2017 r. sędzia komisarz na podstawie art. 119 ust. 2 w oraz art. 120 p.r. stwierdził przyjęcie mocą uchwały wierzycieli układu obejmującego następujące propozycje układowe: w grupie pierwszej – wierzyciele będący akcjonariuszami spółki, tj. M. R. i A. H. – wierzyciele zostaną zaspokojeni przez konwersje wierzytelności na akcje spółki; w grupie drugiej – pozostali wierzyciele – wierzyciele zostaną zaspokojeni poprzez spłatę wierzytelności w pełnej kwocie w 56 ratach miesięcznych w wysokości 16.843,26 zł, przy czym zaspokojenie wierzycieli nastąpi proporcjonalnie do wielkości wierzytelności ujętej w spisie wierzytelności z każdej raty miesięcznej, począwszy od drugiego miesiąca następującego po uprawomocnieniu się postanowieniu o zatwierdzeniu układu. Środki na wykonanie układu będą pochodzić z bieżącej działalności Spółki oraz sprzedaży zapasów o wartości ok. 400.000,00 zł. Głosowanie odbyło się w grupach. W grupie I zostały oddane 2 głosy; suma wierzytelności biorących udział w głosowaniu była równa sumie wierzytelności uprawnionych do głosowania i wynosiła 1.046.364,85 zł, a tym samym udział głosujących w sumie wierzytelności wynosił 100%. Wszystkie głosy zostały oddane „za” przyjęciem układu. W grupie II zostały oddane 3 głosy; suma wierzytelności biorących udział w głosowaniu wynosiła 772.897,06 zł, a suma wierzytelności uprawnionych do głosowania wynosiła 943.222.78 zł. Tym samym udział głosujących w sumie wierzytelności wynosił 82%. Głosy „za” przyjęciem układu wynosiły 740.680,06 zł, a głosy „przeciw” 32.217,00 zł i należały do wnioskodawcy.

W rozważaniach prawnych Sąd pierwszej instancji skupił się na regulacji art. 325 ust. 2 p.r., zgodnie z którym sąd może umorzyć postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli z okoliczności sprawy, w szczególności z zachowania

dłużnika, wynika, że układ nie zostanie wykonany. Sąd ten, odwołując się do wypowiedzi piśmiennictwa, podkreślił, że przepisy prawa restrukturyzacyjnego umożliwiają zawarcie układu większością głosów wierzycieli, a więc dopuszczają narzucenie wierzycielom mniejszościowym nowej treści stosunku prawnego, przy braku ich wyraźnej zgody. Taka kontrybucja na rzecz dłużnika wymaga jego bezwzględnie uczciwego i rzetelnego stosunku do procesu restrukturyzacji, w tym do wykonania obowiązków układowych. Ochrona praw wierzycieli jest realizowana przez sąd również poprzez ocenę realności nowej obietnicy złożonej, co do zasady, przez dłużnika, w postaci propozycji układowych. Jeśli sąd, na podstawie oceny przyszłej sytuacji wewnętrznej oraz zewnętrznej przedsiębiorstwa dłużnika oraz dotychczasowych działań dłużnika dojdzie do przekonania, że wykonanie układu nie jest możliwe, to powinien rozważyć umorzenie postępowania restrukturyzacyjnego. Jeśli złożono kilka różnych propozycji układowych to ocenić trzeba wykonalność propozycji najbardziej korzystnych dla dłużnika. W tym względzie sąd powinien bazować głównie na ocenie sytuacji wyrażonej przez nadzorcę sądowego lub zarządcę, a przede wszystkim przez wierzycieli. To wierzyciele mają przede wszystkim prawo do zbadania realności wykonania propozycji układowych. To od rady wierzycieli oraz od poszczególnych wierzycieli powinny pochodzić ewentualne impulsy wskazujące na to, że układ nie będzie wykonany, nawet jeśli zostanie zawarty, a zatem dalsze prowadzenie postępowania skutkuje pokrzywdzeniem wierzycieli. Taki impuls powinien również spływać od zarządcy lub nadzorcy. Umorzenie postępowania na tej podstawie jest możliwe dopiero od momentu złożenia propozycji układowych. Z materiału dowodowego, jak podkreślił Sąd a quo, jasno wynika, że na obecnym etapie wykonanie układu nie jest zagrożone. W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż wierzyciele uznając zaproponowany układ za realny i korzystny przyjęli go w dniu 07 listopada 2017 r. uchwałą, a sędzia - komisarz stwierdził przyjęcie układu. Tym samym wierzyciele uznali za możliwe realizację propozycji układowych poprzez większą eksploatację nieruchomości przeznaczonych do najmu i dzierżawy spoza majątku dłużnika oraz ze zwiększonych przychodów z innych działalności, czy usług – m.in. z nowouruchomionej przez dłużnika działalności w postaci wynajmu i dzierżawy pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń oraz handlu samochodami, która będzie stanowić jedno ze źródeł finansowania układu w sytuacji, gdy wierzyciel rzeczowy będzie prowadził egzekucję z nieruchomości w S. i B.. Nadto wypracowana w pierwszym okresie nadwyżka finansowa ma zostać zdeponowana na rachunkach i będzie przeznaczona na spłatę wierzycieli. Układ został przyjęty większością głosów wierzycieli, którzy w ten sposób mają prawo narzucić wierzycielom mniejszościowym nową treść stosunku prawnego, przy braku ich wyraźnej zgody. Mimo sprzeciwu wierzyciela mniejszościowego (wnioskodawcy) układ został przyjęty, a po stronie większości wierzycieli nie zaistniała obawa, że układ nie zostanie przyjęty. Na obecnym etapie postępowania nie widać przesłanek do umorzenia postępowania. Na możliwość niewykonania układu nie wskazują ani okoliczności sprawy, ani zachowanie dłużnika. Dłużnik już od otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego działa zgodnie z prawem restrukturyzacyjnym, współpracuje i stosuje się do wszystkich poleceń nadzorcy sądowego i sądu, robiąc wszystko, aby układ został wykonany m.in. znajduje nowe źródła finansowania i wprowadza oszczędności we wszystkich możliwych kategoriach spraw (k. 382-2-383, s. 2).

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca wniósł o jego uchylenie, umorzenie przyspieszonego postępowania układowego i zasądzenie kosztów postępowania. Skarżący wskazał na prowadzone przez niego egzekucje z nieruchomości, w ramach których zostaną zajęte również wierzytelności dłużnika z tytułu czynszów najmu uzyskiwanych z nieruchomości położonych w S. i w B.. Według skarżącego w sytuacji objęcia egzekucją składników majątku mających być prawie 50% źródłem spłaty warunków układowych, układ nie zostanie wykonany, co przemawia za umorzeniem postępowania restrukturyzacyjnego (k. 402-403).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wprawdzie skarżący w zażaleniu nie sformułował zarzutów, ale jasne jest, że chodzi mu o niezastosowanie przez Sąd Rejonowy art. 325 ust. 2 p.r., a idąc dalej o błędne ustalenie, że nie zachodzą okoliczności, z których wynika, że układ nie zostanie wykonany.

Zgodnie z utrwaloną w judykaturze zasadą, w wypadku orzeczenia oddającego środek zaskarżenia, wydanego na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji, sąd odwoławczy nie musi powtarzać dokonanych prawidłowo ustaleń; wystarczy stwierdzenie, że ustalenia sądu pierwszej instancji podziela i przyjmuje

za swoje. Sąd odwoławczy podziela i przyjmuje za swoje wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalenia Sądu pierwszej instancji oraz dokonaną ocenę prawną, opisane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Zgodzić trzeba się ze skarżącym, że wykonanie układu może napotkać istotne trudności, z powodów podanych w uzasadnieniu zażalenia. Mimo tego Sąd odwoławczy akceptuje argumentację Sądu meriti przemawiającą za oddaleniem wniosku o umorzenie postępowania restrukturyzacyjnego. Przekonują racje tego Sądu, zwłaszcza te odnoszące się przyjęcia układu przez większość wierzycieli, wbrew sprzeciwowi wnioskodawcy, ale także do oceny podejmowanych przez dłużnika działań zmierzających do uzyskania środków na wykonanie układu poprzez większą eksploatację nieruchomości niestanowiących własności dłużnika i zwiększonych przychodów z innych rodzajów działalności gospodarczej. Nie bez znaczenia jest także pozytywna ocena możliwości wykonania układu nadzorcy sądowego.

Celowe wydają się jeszcze dwie uwagi związane z treścią art. 325 ust. 2 p.u., które nie zostały wyeksponowane przez Sąd Rejonowy. Po pierwsze, jego brzmienie nie pozostawia wątpliwości, że nawet w razie zaistnienia wskazanych w nim przesłanek, umorzenie postępowania restrukturyzacyjnego nie jest obligatoryjne [(verba legis: „Sąd może (...)]. Ratio legis unormowania przemawia więc za dążeniem ustawodawcy do kontynuowania postępowania mimo ryzyka niewykonania układu. Po drugie, treść przepisu prowadzi do wniosku, że zasadniczej przeszkody w wykonaniu układu uzasadniającej umorzenie postępowania restrukturyzacyjnego ustawodawca upatruje w zachowaniu dłużnika. Ono bowiem jest wymienione jako przykład („w szczególności”) okoliczności sprawy, z których wynika, że układ nie zostanie wykonany. In concreto, jak ustalił Sąd a quo, i czego skarżący nie neguje, dłużnik od otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego współpracuje i stosuje się do wszystkich poleceń nadzorcy sądowego i sądu, robiąc wszystko, aby układ został wykonany, m.in. znajduje nowe źródła finansowania i wprowadza daleko idące oszczędności.

W konsekwencji zgodzić trzeba się z Sądem Rejonowym, że na obecnym etapie postępowania restrukturyzacyjnego nie ma podstaw stwierdzenie, że układ nie zostanie wykonany, co czyni chybionym zarzut niezastosowania art. 325 ust. 2 p.u. W związku z tym zażalenie należało oddalić jako bezzasadne na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 209 p.u.

Jerzy P. Naworski

Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)